

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Roste počet případů těžkých průjmů u dětí, pozor na sezónní aktivity

V poslední době byl v ČR zaznamenán významně vyšší výskyt hlášených případů závažných průjmových onemocnění vyvolaných shiga toxin produkujícími bakteriemi E. coli (STEC). Konkrétně v květnu bylo hlášeno 8 případů a v červnu 7 případů. To je více než polovina ze všech letošních případů. V 80 procentech onemocněly děti do pěti let věku. Pro přenos infekce jsou rizikovými zvířaty především kozy, ovce a hovězí dobytek. Děti se mohou nakazit například kontaktem se zvířaty, konzumací nedostatečně tepelně zpracovaného masa, ale také kontaktem s nakaženým člověkem.

"S ohledem na to, že za prvních 6 měsíců tohoto roku evidujeme celkem 25 takových infekcí a více než polovina těchto případů je z posledních dvou měsíců, považujeme za vhodné varovat rodiče a připomenout základní pravidla hygieny a úpravy potravin. Bakterie E. coli se přenášejí poměrně snadno a závažné průběhy ohrožují především malé děti. Těm může infekce způsobit velmi závažné onemocnění s krvavým průjmem, který může v některých případech vyústit až v akutní selhání ledvin vyžadující intenzivní péči," upozorňuje MUDr. Jan Kynčl, Ph.D., vedoucí Oddělení epidemiologie infekčních nemocí SZÚ.

Onemocnění je často spojeno se sezónními aktivitami, například grilováním, nebo návštěvami zvířecích farem a dalších chovů zvířat. Bakterie zvaná E. coli se běžně vyskytuje ve střevech lidí i zvířat - je součástí naší normální střevní flóry a obvykle je neškodná. Nicméně, jsou určité kmeny E. coli, které jsou schopné produkovat toxiny a z klinického hlediska způsobit velmi závažné onemocnění.

"Dominantním rezervoárem infekce je hovězí dobytek, kozy a ovce. Přenos z osoby na osobu je možný u úzkých kontaktů při nedostatečné osobní hygieně, tedy v rodinách, dětských kolektivech, ale i v dalších centrech sdružujících lidi kvůli nejrůznějším aktivitám nebo druhům péče. Cestou přenosu těchto infekcí může být především nedostatečně tepelně upravené maso a nepasterizované mléko, a také přímý kontakt se zvířaty nebo jejich blízkým prostředím, to znamená i s krmítky, podestýlkou a podobně," popisuje MUDr. Michaela Špačková, Ph.D. z Oddělení epidemiologie infekčních nemocí SZÚ.

"Abychom ochránili před nákazou sebe i své děti, je potřeba dávat pozor především na tyto základní body. Nekonzumovat nedostatečně tepelně upravené maso a pozor, týká se to třeba i hamburgerů, které často lidé podávají při grilování ještě krvavé či nedostatečně propečené. Stejně tak to platí pro steaky. Vyvarovat se nepasterizovaného mléka a výrobků z něj. Ochutnat čerstvé mléko od kravičky na farmě nemusí být vždy dobrý nápad. Dále, důkladně omýt čerstvou zeleninu před konzumací a třeba ji i oloupat. Umývat si řádně ruce mýdlem a teplou vodou, a to nejen před jídlem, ale i při jeho přípravě, servírování, po použití toalety, zkrátka dodržovat základní hygienické návyky. Hygiena rukou je nutná také po kontaktu s domácími mazlíčky, hospodářskými zvířaty, nebo po návštěvě farmy či zoo," zdůrazňuje nutnost dodržování hygienických zásad doktorka Špačková.

Každá osoba s průjmem nebo zvracením musí být vyřazena z manipulace s potravinami a práce v kuchyni po dobu trvání potíží. Děti s průjmem a zvracením se nesmí zařazovat do dětského kolektivu, ale měly by být izolovány, například v domácím prostředí.

Nezapomínejme důkladně tepelně opracovat potraviny před konzumací, protože pečlivá tepelná úprava naprostou většinu bakterií v potravinách ničí. Vyhněte se také takzvané zkřížené kontaminaci, to znamená šíření bakterií ze syrové potravy na jídlo připravené k přímé spotřebě, třeba použitím samostatných kuchyňských prkének na krájení pro syrové maso a vařené maso nebo čerstvou zeleninu.

Podrobné informace naleznete na našem webu:

http://www.szu.cz/uploads/Epidemiologie/FVD/Zprava_STEC_update_2_2022.pdf